

SAKSBEHANDLER
Elisabeth Nordling
Bård Langvandslie

VÅR REF.
22/02929-14

DERES REF.
2022/39063

VÅR DATO
02.02.2023

DERES DATO

postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

John Jacobsen
Årosveien 30
4380 HAUGE I DALANE

Sogndalstrand kulturmiljø - 53/19 i Sokndal kommune. Avgjørelse av klage på vilkår for dispensasjon for tilpasset rekkverk i Årosveien 30.

Vi viser til klagen din, datert 5. desember 2022. Klagen gjelder Rogaland fylkeskommunes vilkår i vedtak om dispensasjon fra forskrift om fredning av Sogndalstrand kulturmiljø (FOR-2005-06-24-705) for etablering av terrasserekkverk i tre i Årosveien 30 i Sokndal kommune.

Klagen er oversendt til oss i brev datert 19. desember 2022. Klagen er fremsatt innen klagefristen og tas til behandling.

Du ble gitt anledning til å kommentere fylkeskommunens oversendelse innen 20. januar 2023. Vi mottok merknadene dine i e-post 21. desember 2022. Saken er tilstrekkelig opplyst.

Riksantikvaren har gjennomgått og vurdert alle sider av saken og kommet til at fylkeskommunens skjønnsutøvelse er for streng. Klagen tas delvis til følge.

Juridisk status for eiendommen og forvaltningsmyndighet

Eiendommen inngår i Sogndalstrand kulturmiljø, som er fredet ved forskrift i kgl. resolusjon 24. juni 2005, med hjemmel i kulturminneloven § 20 første ledd.

Forvaltningsmyndigheten er Rogaland fylkeskommune. Dette følger av forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven § 3 (4).

Befaring

Riksantikvaren befarte eiendommen i forbindelse med klagesak 14. september 2022. Det har derfor ikke vært nødvendig med en ny befaring.

Bakgrunn for saken

I mai 2022 søkte du om å sette opp rekkverk i glass på eiendommen din. Fylkeskommunen avslo søknaden i brev datert 17. juni 2022 og påla deg å rette opp i forholdet ved å tilbakeføre rekkverket til tidligere stand. Avgjørelsen ble påklaget til Riksantikvaren, som opprettholdt fylkeskommunens vedtak om avslag og tilbakeføring. Du ble oppfordret til å gå i dialog med fylkeskommunen for å komme frem til en løsning som det kunne gis dispensasjon til. For utfyllende opplysninger om tidligere saksgang, viser vi til vår avgjørelse 4. oktober 2022, saksnummer 22/02929-4.

I forbindelse med tilbakeføringen søkte du om dispensasjon til å beholde rammeverket i metall. Fylkeskommunen innvilget dispensasjon til montering av et nytt rekkverk i tre på eksisterende metallstolper, og satte vilkår om at rekkverket og topprekken skulle være i tre. Det nye rekkverket skulle monteres ved å feste vertikale bord i to horisontale lekter montert på stolpene hvor glasset tidligere var festet. Fylkeskommunen åpnet også for å akseptere en løsning med tre horisontale bord og topprekke i tre, utført ved at vertikale bord for innfesting i størrelse 19 x 148 mm festes på de eksisterende stolpene helt opp til topprekken, slik at metallstolpene skjules. Tre horisontale bord i tilsvarende størrelse monteres på disse, og alt trematerialet males hvitt.

Innholdet i klagen

Du viser til at det har vært dialog mellom deg og fylkeskommunen, og at den innvilgede søknaden er i tråd med fylkeskommunens ønske. Du mener imidlertid at det er mer hensiktsmessig å beholde hele rammeverket i metall, og montere horisontale lekter i tre i lik avstand der hvor det tidligere var glass. Du bemerker at eiendommen din ligger i et område hvor det tidligere er gitt flere dispensasjoner for tiltak som er mer synlige fra den gamle bebyggelsen i kulturmiljøet.

Fylkeskommunens vurdering av klagen

Fylkeskommunen viser til at dere har vært i dialog for å finne en god løsning for utforming av nytt rekkverk. I dialogen har du lagt frem skisser med forslag om løsninger med både

horisontale og vertikale bord. Etter fylkeskommunens oppfatning, var dere enige i at den beste løsningen ville være å beholde stolpene, og bytte ut topprekken i metall med en topprekke i tre. Fylkeskommunen anser topprekken i metall for å være en del av glassrekkverket som det ikke kunne gis dispensasjon til, slik at denne må fjernes sammen med glassene. Fylkeskommunen har åpnet for å akseptere en løsning med tre horisontale bord og topprekke i tre, som beskrevet over.

Rogaland fylkeskommune har ikke endret sin oppfatning av at topprekkverket må være i tre og opprettholder vedtaket.

Dine merknader til fylkeskommunens saksfremstilling

Du skriver at du er innstilt på å komme Riksantikvaren i møte ved å fjerne glassene til samtlige rekkverk. Du ønsker å beholde rammeverket i metall som består av vertikale stolper med en avstand på mellom 80-120 cm, og en horisontal topprekke. Stolpene og topprekken har en diameter på 42 mm. Du mener fylkeskommunens oppfatning av at de delene av rekkverket som er synlig utelukkende må være av tre er uforståelig, og viser til flere eksisterende metallrekkverk i området.

Riksantikvarens vurdering

Riksantikvaren skal prøve om fylkeskommunens vedtak er basert på riktig bruk av dispensasjonsbestemmelsen og om saksbehandlingen er korrekt. Selv om det foreligger saksbehandlingsfeil, er vedtaket likevel gyldig når det er grunn til å regne med at feilen ikke kan ha virket inn på vedtakets innhold, jf. forvaltningsloven § 41. Riksantikvaren kan også prøve fylkeskommunens skjønnsutøvelse.

Direktoratet er enig med fylkeskommunen i at metall er et fremmedelement i kulturmiljøet som normalt ikke skal aksepteres, men mener likevel at skjønnsutøvelsen er for streng i dette tilfellet. Årosveien 30 har liten kulturhistorisk verdi og ligger tilbaketrukket fra den gamle bebyggelsen. Ved at stolpene dekkes med tremateriale i tråd med vedtaket, vil topprekken i metall være svært lite synlig i kulturmiljøet som helhet. I dette tilfellet, legger vi også vekt på at det er montert metallrekkverk på flere av bygningene i umiddelbar nærhet. Riksantikvaren mener at hensynet til likebehandling i dette helt spesielle tilfellet oppfyller vilkåret i dispensasjonsbestemmelsen.

Vedtak

Etter Riksantikvarens vurdering er Rogaland fylkeskommunes skjønnsutøvelse for streng. Vedtaket omgjøres ved at topprekken i metall kan beholdes. Utover dette opprettholdes fylkeskommunens vedtak. Klagen tas delvis til følge.

Avgjørelsen er endelig og kan ikke klages på, jf. forvaltningsloven § 28.

Ny frist for gjennomføring settes til **31. mars 2023**.

Du kan kreve dekning av nødvendige kostnader

Klagen din har delvis ført frem. Dersom du har hatt vesentlige og nødvendige økonomiske kostnader til å fremme klagen, for eksempel til advokat, skal disse dekkes helt eller delvis av Riksantikvaren. Vi viser til forvaltningsloven § 36.

Nødvendige kostnader må dokumenteres med kopier av fakturaer. Vi understreker at det også må dokumenteres at kostnadene har vært vesentlige og nødvendige for å fremme klagen.

Vennlig hilsen

Anne-Judith Munthe-Kaas
avdelingsdirektør
leder Juridisk seksjon

Elisabeth Nordling
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Kopi til: Rogaland fylkeskommune, Postboks 130 sentrum, 4001 STAVANGER